

SERER
TERRITORIS ON ES PARLA
El serer, també denominat serer-sin o kassinko, és una llengua que es parla a la costa oest del nord del continent africà, als estats de Senegal i Gàmbia. És la tercera llengua en nombre de parlants al Senegal (15 % de la població), rere el wòlof (43 %) i el ful (24 %). La majoria dels parlants es troben al Senegal, 1.130.000 parlants aproximadament, mentre que a Gàmbia són una minoria.
DIVERSITAT INTERNA/ VARIACIÓ GEOGRÀFICA
La llengua serer és un contínuum de varietats que inclou el segum, el fadyut-palmerin, el sine, el dyegueme i el niominka. El grau d'intel·ligibilitat varia segons la varietat, tot i que en termes generals són força intel·ligibles, ja que les diferències són principalment fonètiques i lèxiques.
NOMBRE APROXIMAT DE PARLANTS AL MÓN
Es calcula que el serer té , aproximadament, 1.160.000 parlants.
ESTATUS JURÍDIC I DE FACTO
L'estatus jurídic del serer varia segons el país. Si bé al Senegal està reconeguda com a llengua nacional juntament amb el diola, el malinké, el poular, el soninké i el wòlof, a Gàmbia, la constitució no l'esmenta. A tots dos països les llengües oficials són les antigues llengües colonials, això és el francès i l'anglès. El serer està emparentat amb el wòlof, i, a causa de la seva història de dominació per part del wòlof i el mandinka, la majoria dels parlants de serer també són parlants de wòlof. Una gran part de la població, sobretot els membres de famílies amb progenitors provinents de diferents grups ètnics, té el wòlof com a llengua familiar en comptes del serer. Així doncs, actualment és difícil trobar parlants monolingües de serer tant al Senegal com a Gàmbia.
FILIACIÓ
El serer pertany al grup atlàntic de la família niger-congolesa. Algunes llengües molt properes són el fula i el wòlof.
ESTATUS oralitat / escriptura
La llengua serer té una tradició sobretot oral. Tot i així, existeixen manuals d'ortografia del serer que fan servir l'alfabet llatí o l'àrab.
TRETS FORMALS BÀSICS

Fonètica

1. El serer té vocals curtes i llargues. Per això, els parlants d'aquesta llengua poden pronunciar certes paraules en català amb vocals llargues, com ara, /caadira/ o /escola/.
2. Al serer li manquen alguns sons que té el català, com ara la <ll> o la erra simple. Això fa que puguin tenir problemes en la pronúncia de paraules que continguin aquests sons en català com: llum o ara.
3. El serer compta amb sons que al català li manquen, com per exemple consonants prenasalitzades. És a dir, el serer té consonants que es pronuncien com si tinguessin una consonant nasal <m,n, ny...> davant. Aquests sons són, per exemple, <mb, nd, ng>. Per tant, aquestes consonants es poden veure afectades a l'hora de parlar llengües com el català.

Morfosintaxi

1. En serer no hi ha gènere com en català, sinó que els noms es classifiquen en 25 classes nominals o grups de paraules, i els noms s'organitzen semànticament i estructural. Els plurals en serer també es formen amb unes classes nominals específiques de plural. Tot això dificulta als parlants de serer triar el gènere adequat en català. Exemple: 'la temps' en lloc de 'el temps' o 'la sofà' en lloc de 'el sofà'.
2. El serer no té un equivalent al verb ser en català. D'aquesta manera, un error freqüent dels parlants de serer és l'elisió del verb ser en català i la confusió de ser i estar. Exemple: 'Aquesta meva casa' en lloc de 'Aquesta és la meva casa' o 'Estic jove' en lloc de 'Sóc jove'.
3. El serer quasi no té adjectius. En contraposició té verbs estatus, que s'utilitzen en els contextos en que nosaltres utilitzem els adjectius. D'aquesta manera, en serer quelcom no 'és' verd o 'és' gros, si no que 'verdeja' o 'fa de gros'.
4. En serer té uns pronoms semblants als pronoms febles catalans, però no té els pronoms en i hi. Això fa que tinguin dificultats amb els usos d'aquests dos pronoms. Exemple: 'Pa no vull', en lloc de 'Pa, no en vull'.

LLENGUA I INTERACCIÓ SOCIAL

com estàs?	nam fi'o?
aquí estic	mexe meen.
com està la família?	ta mbnid na?
estan bé	awa maa.
sí	ii
no	xa'aa
gràcies	jookanjai

LÈXIC

Parts del cos

El serer fa servir la mateixa paraula per designar mà i braç, així com per referir-se a cama i peu:

mà, braç **o bay**

peu, cama **o jaf**

D'altra banda, fa servir la paraula 'cap' com a reflexiu per autodesignar-se: **a qoos**

Termes de parentiu

El serer té una única paraula per referir-se a avi i àvia, i una altra per designar tant fill com filla.

avi, àvia **daan**

fill, filla **o biy**

Tanmateix, utilitza paraules diferents per a germana, germana gran i germana petita:

germana **o cigeen**

germana gran **o maag**

germana petita **o ndeb**

Sistema numeral

El serer presenta un sistema numeral de base 5:

1	leng	8	betuu tadic
2	dik	9	betuu naxik
3	tadic	10	xarbaxay
4	naxik		
5	betuu		
6	betuu fo leng		
7	betuu tik		

Expressió del temps

Els noms dels dies de la setmana del serer són manlleus de diferents llengües, sobretot de l'àrab:

dilluns	teneng (àrab)
dimarts	talaata (àrab)
dimecres	ardaba (àrab)
dijous	`ardaba (àrab)
divendres	`arxamis (àrab)
dissabte	samdi (francès)
diumenge	diboor (wòlof)

ESTATUS CULTURAL DE LA LLENGUA

Tot i ser una població més nombrosa a Senegal que a Gàmbia, diversos estudis demostren que el serer és un dels grups ètnics més assimilats a Senegal, que es troba en procés de desaparició. Moltes persones que pertanyen a aquest grup ètnic afirmen no entendre la llengua. La majoria d'ells adopten el

wòlof, una llengua nacional que s'està convertint en vehicular al país. Així, amb poca presència a la societat, el serer compta amb un centre de recursos 'The Seereer Resource Centre' que té com a objectiu preservar i promoure la llengua i la cultura serer. Aquest centre ofereix cursos en llengua serer, així com diverses publicacions i un programa de ràdio; bona part de l'emissió de la programació de ràdio es fa en les diferents varietats del serer.

RECURSOS SOBRE LA LLENGUA DISPONIBLES A BARCELONA

- Associació catalana de residents senegalesos - <http://www.senegalesos.org/>
- Gambia Associació en Barcelona
- Associació de Gambians de Catalunya - <https://gambiacat.wordpress.com/estatuto/>

EFEMÈRIDES DESTACADES DEL CALENDARI FESTIU (associat a llengua/cultura)

Bibliografia:

<http://www.omniglot.com/>

<https://www.ethnologue.com/>

http://linguistics.berkeley.edu/~merrill/files/Sereer_Dico_040815.pdf

<http://www.seereer.org>

http://silsenegal.org/en/Other_Serer-Sine_Language_Resources

NGOM, P., GAYE, A., SARR, I. *Ethnic diversity and Assimilation in Senegal: evidence from the 1988 census*. ACAP Working Paper No 13, February 2000.

<http://www.acap.upenn.edu/WorkingPaper/Papers/ACAPWP0013.pdf>

